

smo vsem prirediteljem za užitek, ki so nam ga nudili!

Od nekod. (Sadjarska in vinarska šola v Mariboru.) Dragi bralec! Zopet mi je dana prilika, da ti opišem, kako se je vršil letni tečaj in v katerem jeziku se je poučevalo na tej šoli od 18—23. junija. Udeležilo se nas je tega tečaja 18 in sicer samo slovenski fantje in možje, nemca pa nobenega. Veliko jih je izostalo, da niso prišli v ta tečaj, menda zato ne, ker se v sadjarski in cestarski stroki poučuje v blaženi nemščini. Pa tudi mnogo novim prosilcem se je odbila prošnja, da niso bili sprejeti na ta letni tečaj, kar jaz sam iz svojega prepričanja vem. Toda čeprav ni bilo tokrat nobenega Nemca, je bil poduk v cestarski in sadjarski stroki vendar v švabščini in tako smo mi udeleženci ... klensko malo razumeli, ker se učitelj nekako po pruskem zateguje in naglašja. Zakaj se neki sprejemljejo na tako koristno šolo, kakor je v Mariboru, učitelji iz tujine, ki niti nemškega jezika ne znajo pravilno po avstrijskem govoriti. Obrnimo se sedaj malce na letni tečaj in kaj se je vse obravnavalo in poučevalo v njem. Udeležilo se ga je tudi 28 učiteljev iz raznih krajev. Poučevalo se je o vinarstvu vse, kako se ima s trsom poleti ravnati, kako vezati, škropiti proti peronospori in žvepljati; potem kako se na zeleno cepi in kako je s cepljenkami ravnati. Ta pouk je pač bil hvala Bogu, v našem slovenskem jeziku in nas je poučeval gospod učitelj Blažekovič, kteremu tudi na tem mestu izrekamo prirsno zahvalo. Zraven se je poučevalo sadjarstvo in cestarstvo in to je bilo razvrščeno na več točk. V teh točkah se je poučevalo, kako se delajo spalirji v vrtih za sadna drevesca in kako se mala drevesca obrezujejo ter kako se mora ravnati z njimi. Nadalje, kako se drevje obvaruje sitnih mrčesov, namreč na ta način, da meseca junija ali julija privežemo okrog debla lesne slame ali sena in potem zlezajo mrčesi v to zavetje, tu prezimijo celo zimo, a spomladi se to pobere z debla in zažge, na tak način pokončamo mnogo ličink. Nadalje, kako se ima škropiti proti drevesni peronospori in kako se cepi na oči za kožo in kedaj. Najpripravnejši je za tako cepljenje mesec julij in avgust, ko je drevje drugič muzevno. Poučevalo se je v tej stroki še marsikaj, pa kaj je hasnilo, ker mi smo malo razumeli ali pa skoraj popolnoma nič ta nemški pouk, ki ga nas je poučeval ta nemški učitelj. S pomočjo nekaterih učencev smo izvedeli, kaj nam je govoril. Tako torej razvidite dragi bralci, kako nas mučijo z blaženo nemščino na tej mariborski šoli. Res koristne so take šole za nas, pa le tedaj, ako se nas v našem jeziku poučuje, drugače nikakor ne. To je resnica, katero spričuje vsaki udeleženec tega letnega tečaja. Seveda, kdor je prav dobro pazil, se je že nekaj naučil in priučil, a lahko bi se še bili naučili mnogo več, ko bi se ves poduk vršil v našem slovenskem jeziku. Spričevala smo dobili seveda nemška, slovensko menda še pisati ne znajo; to je žalostno. Naša dolžnost je, da zahtevamo slovenske učitelje za sadjarsko in vinarsko šolo v Mariboru in drugod. Poslanci na noge!

Z Murskega polja. (Zveza slov. gasilnih društev.) Bilo je dne prvega malega srpana, v nedeljo zarano, takrat kadar so se mursko-poljski prebivalci od doma odpravljali k svojim župnijskim cerkvam k sv. maši. Takrat so se slišali rogovi trobentarjev gasilnih društev po Murskem polju, ki so vabili gasilce na nekaj izvanrednega. Po kratkem odmoru so vozovi drdrali po okrajni cesti kraj železnične postaje Križevci proti Sv. Juriju na Ščavnici oziroma sv. Duhu, podružni cerkvi sv. Jurija. Kakor se je dalo opaziti, se je ljudstvo radovedno oziralo po vozovih, še bolj pa po čeladah, in ugibalo je, kaj neki bode, da se toliko gasilcev pelja.

Domove smo zapustili zarano ob 5. uri in se vozili po dobro obdelani okrajni cesti tako, da smo bili že ob polu deveti uri vsi

zbrani pod hribom sv. Duha. Potoma smo videli marsikaj zanimivega, osebno takega, kar našim kmetiskim očem ugaja. Snažne hiše dičijo vrstoma obcestje kakor nadomestilo drevoreda. Vmes se vrstijo tudi polja in gozdi in žobureči pritoki Ščavnice. Na vsem so se poznale pridne roke in razum. Polja kažejo marljivost, gozdovi štedljivost in kmetiska stanovanja so tako okusno zidana, da so nekatera enaka vilam.

Pod hribom sv. Duha smo se z jurjeviskimi gasilci združili in tako korakali na hrib k cerkvi sv. Duha. Med potjo nam je delala godba jurjeviskega gasilnega društva koračnice. Vseh gasilcev nas je bilo skupaj 157. Poveljstvo je imel gosp. Čagran, načelnik jurjeviskega gasilnega društva. Po pravilih zaveze gasilnih društev za ljutomerski okraj je tako, da v katerem si bodi kraju zaveza nastopa, jo vodi domač načelnik.

Sv. Duh je, kakor je bilo že omenjeno, podružna cerkev Sv. Jurija na Ščavnici. Pozidana je na prijaznem griču, od koder je lep, romantičen razgled na vse strani čez mursko polje in še prek na Oggersko k našim zatiranim bratom Prekmurcem. Od todi se oko napije slikovitosti, katero je ljubi Stvarnik položil v naše kraje. Tu sem, na ta hrib nas je mlado jurjevisko gasilno društvo pozvalo, da se udeležimo korporativno svečanosti sv. rešnjega Telesa, ali po domačem rečeno «Telovega», in da s tem domačinom pokažemo, da tam v zakotju oggersko-medžimurske meje na Murskem polju res živijo trdna gasilna društva s slovenskim poveljnim jezikom, in da več premorejo, kakor g. Bračko s svojimi gardami. Zaveza gasilnih društev je hodila v procesiji z razvito zastavo pod poveljstvom domačega načelnika. Vreme je bilo prav ugodno, tenki oblaki so branili preveliko vročino. Ker gasilci pri sv. maši nismo dobili prostora v cerkvi, smo se svete maše udeležili zunaj, pa pri procesiji nam je bila sreča mila, da smo bili prednji. Po sv. opravih smo korakali v gostilno gosp. Šijanca, kjer smo se okrepčali in potem se odpeljali na svoje domove s prepričanjem, da pri Svetem Juriju in v okolici narodni napredek raste, cvete, zori.

Cven. (Pouk.) Marljivi gosp. Ivan Bele, potovalni učitelj za vinarstvo in sadjarstvo, je dne 15. julija poučeval zadružnike kmetijske zadruge na Cvenu o sadjarstvu in vinarstvu. Znanja vešči gospod je zbranim prav lepo, v poljudni besedi razlagal o koristi sadonosnega drevja, poučeval o pridelovanju sadjevca in vzgoji drevja pa tudi o škodljivcih drevja in sadja, kako se je treba sadjarju njih varovati in nje zatirati. Nadalje je govoril o stanju vinogradov, kako se morajo obdelovati, bodisi še na starih nasadih ali že na ameriški podlagi, in potem še posebej o vinu, kako se ima pospravljati in hraniti. Poslušalci so marljivo sledili njegovemu poučevanju, ki je bilo strokovno. Takega poučevanja je treba ljudstvu. Brez šole ni znanja. Pa žalibože, da se ljudstvo tako malo zanima za tako poučevanje. G. Beletu pa bodi prirsna zahvala.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

V Mariboru bo dne 23. in 24. t. m. zborovala nemška Leonova družba. Dvorano za zborovanje bo dalo kn.-šk. dijaško sementišče. — Dne 8. in 9. avgusta bo zborovala v Mariboru Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev v prostorih «Narodnega doma». Krajevni pripravljalni odbor se je sestavil iz gg.: dr. Firbasa, I. Lasbacherja, D. Lesjaka in I. Nerata.

Tudi v Gradcu so začeli naš list preganjati. Jedna izmed cenjenih naročnic nam piše kaj lepo: »Gospod mi je strogo prepoval čitati Vaš list! A jaz se nisem dolgo

premišljevala in rekla: Dobro, Vi ste Nemec ter radi prebirate nemške časnike, a jaz sem Slovenka, zakaj bi torej jaz slovenskih ne smela brati ... Jaz sem ga brala in ga bom brala ... Ne mnogo boljše se je zgodilo z mojo prijateljico ... Toda nobena se ni dala ustrašiti. Živile vrle Slovenke!

Zaradi mariborske vinarske in sadjarske šole smo dobili več pritožb. Jedno priobčujemo med dopisi. Vsi dopisovalci se pritožujejo zaradi nemškega poučevalnega jezika pri zadnjem tečaju za viničarje, sadjarje in cestarje. Nihče noče več rad v ta tečaj, ker se vsled nerazumevanja jezika nič ali le malo nauči. Kedaj bode vladajoča nemška stranka postala vsaj toli pametna, ter nam dala slovenske šole?

Zadolžena občina. Mariborski občinski zastop je vzel pri štajarski deželni hranilnici v Gradcu 2 milijona K na posodo.

Nemški štajarski učitelji bodo dne 12. in 13. septembra zborovali v Mariboru. Svoje zborovanje bi lahko opravili tudi na nemških tleh.

Na ptujsko gimnazijo prideta poleg Slovenca dr. K. Ozvalda še dr. I. Pichegger in dr. Jožef Zack. Imenoval jih je štajarski deželni odbor.

Škof Strossmayer v rogaški Slatini. Mnogi rodoljubi nam izražajo željo, naj bi se letos Slovenci poklonili jugoslovanskemu škofu dne 6. avg., torej prvi dan po Slomšekovi slavnosti na Ponikvi. Takrat bi gotovo mnogobrojno število Slovencev prišlo na Slatino.

Iz Majšperke nam pišejo: Č. g. Martin Žekar, župnik studenički in častni občan majšperski daroval je za zidanje nove šole in za uboge šolarje majšperske 30 K, za kateri dar se mu tem potom izreka presrečni Bog plati!

Družba sv. Cirila in Metoda bo imela glavno skupščino tekom prihodnjega meseca v Radovljici. Upamo, da bo družba letos malce bolj skrbela za pravočasno razglasitev glavne skupščine, nego je to storila lani. V poslovanju družbe se vidi, da v odboru ni več agilnega Kobljarja. To posebno čutijo podružnični zavodi.

Kako je kaj pri nas? Z Murskega polja nam pišejo: Pri nas ljudje marljivo žanjejo žito in pšenico ter sejajo hajdino. Vreme imamo lepo, skoraj prevroče. Okoli 30 stopinj je vročine.

Samomor. Na Bregu pri Ptujju se je zastrupila neka P. K. in je po petdnevnih mukah izdihnila. Povod: nesrečna ljubezen.

Veliko dobrodelno slavnost v korist po povodnji poškodovanim vitanjskoga okraja in Šaleske doline prirede skupno celjska narodna društva. Dan in spored še se bo naznanil.

Iz Šoštanja. C. kr. kancelist Šuln je premeščen v Slovensko Bistrico. Bil je v naši družbi priljubljena oseba in je rad sodeloval pri glediskih igrar v Čitalnici.

Dober svet, kako mraz pregnati. Znano je, da kadar je oblačno, mraza ni; tudi skušnja uči, da dim mraz prežene. Zatorej svetuje neki kmetovalec, da bi naj kmetje o mlačvi vsakovrstne pleve skrbno shranjevali, da nje imajo pripravljene, kadar nevarnost žuga. Pleve gorijo počasi in dajo veliko dima. Toda to morajo storiti vsi, če hočejo mraz pregnati; eden sam nič ne opravi.

Žetale. V nedeljo dne 22. julija bode v cerkvi Marije Tolažnice daroval prvo sv. mašo č. g. Lucij Selinšek, duhovnik frančiškanskega reda. Novomašnik je žetalski rojak.

Strela ubila je dne 6. julija pri Bizeljskem na hrvaški zemlji nekega delavca, ki je z drugimi vred koruzo okopaval. Ko je začela vihra razsajati, so bežali, strela vdari v motiko delavca ter ga pri priči usmrti.

Na Bizeljskem pri podružnici sv. Antona se je močno ponesrečil neki fant, ki je streljal proti toči. Zažgal se mu je smodnik ter mu popolnoma ožgal obraz. Težko, da bo ubožec kedaj videl!

Za mariborsko slovensko šolo so nabrali č. gg. bogoslovci mariborski 110 kron. Bog živi mlade rodoljube!

Profesor dr. Gregor Krek na graškem vseučilišču je prosil za upokojenje.

Ali nič ne vidite? Mnogi nemški in nemškutarski trgovci baje po Spodnjem Štajarskem širijo ptujski slovenski listič, ne da bi imeli pravico, za prosto kolportajo. Mi opozarjamo čuvaje postav na to govorico! Ker se proti nam strogo izvajajo vse postave, naj se tudi proti Nemcem in nemškutarjem! Slovenske rodoljube pa prosimo, da nam naznanjajo one trgovce, ki brezpravno širijo nemškutarske liste in če mogoče tudi dve priči, kajti mi bomo na ta način lahko izvajali strogo kontrolo. Če hočejo, lahko rodoljubi take trgovce tudi neposredno naznanijo državnemu pravdnstvu.

Na neki pošti v mariborskem glavarstvu se ljudje oštevaajo, ako si hočejo naročiti naš list. Mi bomo stvar dali preiskovati ter storili potem potrebne korake. Vsak enak slučaj naj se nam takoj in istinito, kakor se je dogodil, naznani. To bi bilo lepo, da bi še nemško uradništvo nam delalo zavire!

Živela velika Nemčija! Heil All-deutschland! Tako je pisal mariborski nemški listič v zadnjem času že drugikrat. Znano je, da si Nemci Velike Nemčije ne predstavljajo pod žezlom avstrijskega cesarja, ampak pod žezlom pruskega kralja. Nam je nedoumno, kako se more v Avstriji dovoljevati nemškim listom taka pisava. Toda upamo, da se nam cela stvar še razjasni, če ne prej, kadar se skliče državni zbor.

Izlet celjskega «Sokola». Dne 15. t. m. popoldne naredil je celjski Sokol svoj prvi letošnji izlet v Savinjsko dolino. Šlo se je ob 3. uri po stranski poti proti Zalogu, kjer smo se pri gostilni pod zaloško grajščino odpočili. Ob 6. uri je bil odhod v Žalec, kjer smo obstali oziroma obsedeli v gostilni g. Kukeca. Ob 8. uri je bil odhod v Celje po državni cesti ter po kratkem obstanku pri Goršek v Drešinjvasi; prihod v Celje ob 1/2 11. uri. Korakali smo prav po sokolsko ter si s petjem slovenskih koračnic delali prijetno pot, na odmorih pa z navdušenimi govori povdarjali veliki pomen «Sokola» v Celju in vžigali sebi in drugim ljubezen do domovine. Navdušeni pozdravi so nas spremljali povsod, kajti veselo petje nas je razodevalo daleč na okrog kot slovenske fante. Smelo rečemo, da se tak sokolski izlet ne da primerjati z nobenim drugim društvenim izletom, ker Sokolu ni nobena gorska steza preslaba, da pride na določen mu kraj, in narodna pesem ter rodoljubni govori, ki se pri teh izletih menjujejo, navdušili bi prebivalce najvišje gorske vasi in nas združili z njimi v veliki nevgasljivi ljubezni do domovine. Sokolska društva, ki bi tako delovala za narodnostno idejo med ljudstvom, bila bi na svojem mestu. Želimo si torej kmalu zopet takega izleta. Do tedaj pa «Na zdar»!

Iz Celja. Brali smo v Slov. Gospodarju več poročil o Ciril-Metodovih kresovih in mislili smo si: zakaj bi se bralcem Gospodarja tudi o našem kresu, ki se je posebno veličastno vršil, nič ne poročalo? Kakih 500 celjskih Slovencev zbralo se je dotični večer pri kresu vstric starega grada. Pokanje topičev, šviganje raket in blesk štirih kresov umetalnega ognja ter mnogih lampijonov naznanjalo je kmalu daleč na okoli začetek kresa. Godba je pridno igrala narodne koma, pevci pa so neumorno peli, kar se je oboje prav lepo slišalo v mesto. Odmevali so pa tudi od raznih drugih krajev strelji topičev in svitli plameni žareli so po bližnjih in daljnih gorah. Ob lepem, čistem in jasnem ozračju je ta prizor nekaj krasnega in ob enem tolažilivega, posebno za nas celjske Slovence. Mi, ki smo obsojeni neposredno občutiti kruto barbarsko silo močnejšega zatiralca, radujemo se podvojeno vsakega znamenja narodne prebuditve štajarskih Slovencev; in ti plameni lesketali so se nam kakor zvezde upanja bližnje

rešitve ter potolaženi in utrjeni za nadaljni boj vračali smo se zopet nazaj — v mesto.

Mesto Celje je za nas Slovence v sedanjih razmerah res prava solzna dolina. Dočim, ko se po raznih krajih vršijo shodi, veselice in slavnosti v korist, probujo in zabavo domačega ljudstva in na čast slavnim, za narod zaslužnim možem popolnoma neovirano, prepoveduje se nam celjskim Slovincem od strani naše mestne občine to nedolžno veselje vedno in vedno. Kakor znano, sklenil je celjski Sokol obhajati 15. avg. t. l. 10letnico svojega obstanka; slavni mestni urad je to veselico popolnoma prepovedal! Akoravno pa pri tej prepovedi ne bo ostalo in se bo, ako ne v Gradcu, pa na Dunaju moralo naši želji ugoditi, ker je v postavi utemeljena, vendar tako postopanje neznansko ovira narodni razvoj celjskih Slovencev, ki njim je prepotrben.

Hujskanje se nadaljuje. Vsaka številka «Wahtarce» je polna najpodlejšega hujskanja zoper celjsko sokolsko slavnost. Tako piše tudi zadnja številka: «Nemški Celjani ne trpijo izzivajoče slavnosti v svojem mestu, braniti bomo znali naš (?) nemški dom z najbrezobzirnejšimi sredstvi. Nam je vsejedno, ali oblasti slavnosti dovolé ali ne, kajti celjski Nemci so preverjeni, da je njihova stvar na najboljšem.»

Kje je ogenj? Pretekli petek popoldne bil je v Celju naznanjen s strelom iz Miklavžkega hriba požar na deželi. Požarna bramba se s čuvajem ni mogla sporazumeti. Bila je najprvo mnenja, da gori v Laškem, potem v Teharjih, a že naslednji dan se je zvedelo, da je pogorelo v Spod. Repnem pri Št. Jurji 9 poslopij.

Odhodnica. 14. julija obhajali smo v Narodnem domu v Celju odhodnico gosp. prof. Reisnerja, učitelja na slov. gimnaziji. To zopet Celjanom ni bilo po volji; moralo bi se jih bilo vsekakor za dovoljenje prositi, da bi nam ga lahko odbili. Ako se pomisli, da je pred nekaj dnevi neki celjski nemški mladenič množico Slovencev zasramoval z besedami, da naj bodo zadovoljni, da smejo po ulici hoditi, ne da bi jih Nemci klofotali — je skoro gotovo, da si Nemci že k dovolitvi ali nedovolitvi odhodnice čutijo poklicanim.

Umrli je v Celju c. kr. pomorski komisar A. Ukmar. Bil je vedno zvest sin slovenskega naroda.

Sv. Andraž v Slov. gor. Bralno društvo priredi 29. t. m. po večernicah v šoli Slomšekovo svečanost z govorom, petjem domačega moškega in mešanega zbora, prijaznim sodelovanjem tamburašev od Sv. Jurija ob Ščavnici ter gledališko igro: «Zakonske nadloge». Potem prosta zabava pri Tomažu Toš. Vse sosede in prijatelje društva se vabi.

Iz Dobove. Od 7. do 15. julija smo obhajali pod spretnim vodstvom misijonarjev od sv. Jožeta pri Celju duhovne vaje, katerih so se župljani z veliko vnemo in pobožnostjo vdeleževali; obhajanih je bilo čez 2000 oseb. Veličasten je bil sklep te pobožnosti.

Mrtvega so našli 16. t. m. v Celju pri železničnem mostu delavca Antona Verboška, rojenega v Zibiki pri Šmarju.

Prvo sv. obhajilo. 40 otrok slovenske šole v Št. Ilju v Slov. gor. je bilo letos dne 5. julija kaj slovesno in ganljivo. Najlepše dušno in telesno pripravljeni prvoobhajanci so imeli s seboj 40 spremljevalcev, ki so jim svetili pri sv. obhajilu. Po končani slovesnosti so prejeli otroci zajutrek, ki sta ga jim prekrbela prijatelja otrok. Od kateheta pa so dobili res prekrasne darove. Bog vam plačaj ves trud in vso ljubezen do otrok! kličejo šentiljski slovenski mladeniči.

Cerkvene novice. Iz Sevnice nam pišejo: Pri nas se bo ustanovila Marijina družba za fante, moške, žene in dekleta. Dne 8. t. m. je naš dekan preč. g. Josip Žičkar blagoslovil novi del pokopališča. Drugi dan je imel skušnjo za slovensko in nemško šolo. Otroci slovenske šole so odgovarjali izborna.

Duhovniške vesti. Dne 14. t. m. je umrl pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. župnik

in častni kanonik č. g. Jakob Meško. Pogreb je bil v ponedeljek dopoldne. Vodil ga je preč. g. Jožef Flek, prošt iz Ptuja, udeležilo se ga je vseh skupaj 53 duhovnikov, in nepregledna množica ljudstva, ki je glasno jokala za svojim blagim, očetovsko skrbnim dušnim pastirjem. Umrli gosp. kanonik je bil uzoren duhovnik, iskren rodoljub in cel značaj v vsakem oziru. Udeleževal se je prejšnje čase tudi političnega življenja ter bil marljiv dopisovalec našemu listu. Svetila blagemu možu večna luč!

Iz drugih krajev.

Nova mladinska knjiga. Ravnokar je izdala Katoliška bukvarna v Ljubljani knjižico: «Maron krščanski deček z Libanona». S štirimi podobami. 63 strani. Cena 40 vin. Povest je našim čitateljem znana, ker je izhajala lani v našem podlistku.

Sestanek slovenskih in hrvatskih abiturientov, ki bi se imel vršiti v Zagrebu, je hrvatska vlada prepovedala.

Stroški za češko obštrukcijsko noč dne 8. junija znašajo glasom računa, ki ga je doposlal pisarniški ravnatelj poslanske zbornice Bauer poslancu Pacaku kot načelniku mladočeškega kluba, lepo svoto K 567.80 in sicer za mizarje 555 K, za kleparje K 4.50, za taso iz alpaka-srebra K 2.30 in za dve časniški držali 6 K. «Narodni Listi» pravijo, da bo ta račun takoj poravnan.

Konji za Afriko. Angleži potrebujejo nove čile konje za Afriko. Prišel bode zopet jeden parnik na Reko, da si natvori madžarskih kljuset. Doslej je prišlo že 12 angleških parobrodov v to svrhu na Reko.

Milan na potovanju. Prijeten vsprejem je doživel srbski razkralj Milan v Karlovih varih. Obrtniki so ondi izdali naslednji oklic: «Vsem obrtnikom v Karlovih varih! Kakor se razvidi iz časopisov, biva Milan, bivši srbski kralj, sedaj pa že dlje časa brez opravka, v Karlovih varih in stanuje v hotelu Pupp. Ker se je že večkrat zgodilo, da je Milan napravil dolgé, ne da bi jih plačal, in so se morale radi tega poklicati na pomoč avstrijske civilne sodnije, opozarjamo vse obrtnike, posebno hotelirje, naj imenovanemu Milanu nič ne posodijo. Več obrtnikov.»

Strašni nasledki šale. Z Angleškega se poroča: Neka mati je potovala s svojimi otroci iz Dovera. Meji potom je njen mali sinček bil nenavadno siten, zato mu je vpričo drugih svojih otrok zagrozila, da ga vrže raz parnik v morje, ako ne bo pridn. Nekoliko trenutkov pozneje je morala pustiti otroke same meji seboj. Ko se je vrnila, pogrešila je malega otroka. Prestrašena je vprašala otroke, kam so skrili otročiča. «Mamka», odgovrnili so ji, «mali je zopet nagajal, zato smo ga vrgli v morje». Na obupne krike matere je kapitan storil vse, da bi otroka rešil, a je bil že zginit v valovih.

Ulka se zove nova vrsta rusko-amerikanske jare-pšenice, katero hvalijo, da mnogo rodi, da ni izbirena gledé zemljišča in da prospeva tudi v suši. Na Bolgarskem so delali poskušnje s to novo vrsto pšenice ter so z njimi zelo zadovoljni. Ulka se seje spomladi in dozoreva jeseni. Dobro bi bilo, da bi poskusili tudi pri nas v goratih krajih s to pšenico. Seme se dobi pri S. Ž. Dacovu & Co. v Sredcu (Sofija), Bolgarsko.

Podjetnost ameriških Slovencev stopa vedno močnejše na dan ter nam priča, da je tudi Slovenec «vstvarjen» za podjetnost, samo če se je znebil domačega strahu in domačih malenkostnih razmer. Tako se je v Toweru združilo več Slovencev ter s kapitalom 3000 dolarjev odprlo veliko mesnico.

Železniški vagon ušel je dne 7. t. m. s postaje v Kranjski gori in potem dirjal neustavljen do postaje v Dovjem. V osmih minutah je preletel 14 kilometrov poti. K sreči ni bilo druge nezgode, kakor da je vagon na poti zadel ob voziček z gramozom, kate-rega je tudi skoro zmečkal.

Društvene zadeve.

V nedeljo v Marnberg! Slomšekova slavnost obhaja »Delavsko društvo v Marnbergu« v nedeljo dne 29. julija t. l. pri »Stari pošti« ob 3 popoldne. Govoril bo slavni govornik dr. Ant. Medved iz Maribora. Vse delavce, kmete in njih prijatelje vabimo k svečanosti. Torej na svidenje! Cela dravska dolina naj se zbere v nedeljo v Marnbergu!

Mili darovi za družbo vednega čiščenja: Zreče kron 120, Polenshak 18-71, Loka 60-75, Fram 10, stolna cerkev v Mariboru 59, Dobova 28-20, Šentilj 100, Črešnjavec 44, Sv. Jurij na Ščavnici 40, Sv. Benedikt v Slov. gor. 14-08, Sv. Tomaž pri Vel. Ned. 38, Velika Nedelja 42-46, Žusem 6 K, Sladka Gora 11, Sv. Jurij ob juž. žel. 26, Sv. Štefan pri Žusmu 12, Slivnica pri Celju 10, Ponikva 20, Zdole 40, Celje 180 kron.

Gospodom pevcem »Cecilijinega društva«. Kakor smo se dogovorili, bode »Cecilijino društvo« pri obnem zboru »Leonove družbe«, kateri se bode prihodnji torek 24. julija v Mariboru vršil, sodelovalo in sicer ob polu osmih zjutraj v stolnici pri pontifikalni maši knezoškofa in popoldne ob petih pri slovesni seji v grajski dvorani. Da bode Cecilijino društvo častno zastopano, zato je pozivljam s tem vse gg. dijake- pevce našega društva, da uže prihodnji ponedeljek t. j. 23. julija v Maribor dojdejo, da se udeležijo glavne vaje ob 5 uri popoldne v dvorani kat. rokod. društva; vabim pa tudi druge gospode, osobito častite mi duhovne brate, kateri so nekaj pri Cecilijanskem društvu sodelovali, ali pa so petja dobro vešč, da se vdeležijo tega zborovanja. Gg. dijakom- pevcem se bode glede stanovanja in hrane, kakor smo se dogovorili, vse poravnalo.

L. Hudovernik, načelnik.

Za šolo na Muti sta darovala veleč. gg. M. Lah in R. Raktelj po 2 K, g. Štefan Rober je poslal šolskemu vodstvu lepo število dobrih knjig. Bog živi vse prijatelje šole!

Politični shod pri Sv. Juriju priredi »Katoliško politično društvo« za okraj Sv. Lenart v Slov. gor. in sicer v nedeljo dne 22. t. m. ob 3 uri popoldne v hiši gospoda Krautčiča z naslednjim vspešnim: 1. Politični položaj Slovencev. 2. Gospodarske razmere na Spod. Štajarju. 3. A. M. Slomšek, slavnostni govor (govori vlč. g. dr. A. Medved). Ponosni Jurjevčani! Pokažite v nedeljo, da kakor ste dobri gospodarji, ste tudi vrli Slovenci, zato pa pridite na shod v ogromnem številu in povejte glasno svoje želje!

Iz Kozjega. Naše gospodarsko bralno društvo priredi dne 29. t. m. popoldne ob 3 uri na vrtu gostilne Franca Gučka izvanredni občni zbor s Slomšek-Preširnovo slavnostjo in predavanjem potovalnega učitelja g. Bele-ta. Vspored se bode v kratkem naznanil. Odbor prosi gg. pevce celega okraja osobito v Pilštajnu, Podsredi in St. Petru prijaznega sodelovanja. Rojaki pridite!

Kmetijsko društvo v Rečici ob Savinji je izdalo letno poročilo. V kratki upravni dobi bilo je denarnih prejemkov 59.085 K 40 v., izdatkov pa 57.590 K 50 v., torej denarnega prometa 116.675 K 90 v. Koncem leta 1899. šteje zadruga 708 udov, kateri so vplačali deležev 23.181 K. 80 v. Izstopil ni nikdo. Čistega dobička je 2765 K 90 v. Po § 17. društvenih pravil oddalo se je razun pristopnin še 10% čistega dobička rezervnemu zakladu, ktereja je koncem prve upravne dobe 1692 K 59 v. Na rednem občnem zboru dne 16. maja 1900 podelilo se je slavni požarni brambi v Rečici 25 K, ubožnim učencem na Gorici 25 K, ubožcem rečiške župnije 25 K. Ostali del čistega dobička porabi se za stavbo primerne skladišča. Zadruga je član »Gospodarske zveze«. — Hranilnica in posojilnica v Rečici šteje sedaj 355 udov. Začela je delovati 31. avg. 1899, in imela je že v prvem polletju 228.863 K prometa.

Slomšekova slavnost na Ponkvi dne 5. avgusta t. l. obeta biti v istini velikanska.

Od vseh strani se oglašajo mnogobrojni vdeležniki; vsi narodni stanovi bodo častno zastopani; kmetje iz bližnjih krajev pripravljajo se priti na krasno ovenčanih vozovih na važno slovesnost. Izmed pevskih društev so obljubila svoje sodelovanje sledeča: Ptujsko pevsko društvo, (poje: »Jadransko morje«, vglasbil Hajdrih; »Slovanska pesem«, vglasbil B. Ipavic, z bariton-solom); Pevsko društvo v St. Martinu v Rožni dolini, (poje: »Slovenec i Hrvat, možki zbor, »Slava Slovincem z bariton-solom); Učiteljski pevski zbor, (poje pri odkritju spominske plošče: »Molitev za slovenski rod«, pri koncertu pa kitico »Slovenskih narodnih pesmi« od Foersterja ter »Slovenski svet, ti si krasan« od Volariča). To je treba posebno opomniti, da se vedó druga društva po tem ravnati. Odbor.

Slomšekova slavnost na Ponkvi dne 5. avgusta. Spored: 1. Zjutraj ob 6. uri 30 min. in ob 8. uri slovesen sprejem gostov na tukajšnjem kolodvoru. 2. Ob 10. uri slovesna sv. maša (celebrira mil. g. Fr. Ogradi, opat celjski, poje sl. celjsko pevsko društvo, spremlja oddelek celjske narodne godbe. 3. Ob 1. uri odkritje spominske plošče na tukajšnji soli. Ob 2. uri banket na vrtu g. F. Podgorška. Ob 5. uri skupen izlet na Slomškov rojstni dom, nazaj gredé na grič sv. Ožbalta. 6. Ob 8. uri koncert. Pri slavnosti je obljubilo svoje sodelovanje več sl. narodnih društev, med drugimi slavno celjsko in ptujsko pevsko društvo, združen učiteljski pevski zbor, slavno telovadno društvo »Celjski Sokol« ter drugi. Godbeni del oskrbi celjska narodna godba. — Z ozirom na krajevne razmere se prosijo vsa sl. narodna društva kakor p. n. posamezni gostje, kateri se nameravajo udeležiti slavnosti, da javijo najpozneje do 1. avgusta svojo udeležitev, zlasti da se javijo dotlej za banket, kateremu je cena 2 K 40 v.

Iz ptujске okolice. Dne 22. t. m. se bo v Jurovcih pri Ptuj ustanovilo kmetijsko bralno društvo. Primerna veselica z govori in petjem se vrši ob 3 uri popoldne v gostilni Gomilška. K slovesni ustanovitvi vabi vse prijatelje omenjenega društva najljubšeje osnovni odbor.

»Zveza slov. kolesarjev« je ustanovila, kakor smo bili že poročali, letos več novih pomočnih postaj in sicer večinoma na Kranjskem, kjer se vozi največ slovenskih kolesarjev. Toda tudi druge slovenske pokrajine dobé v kratkem zvezne postaje, zlasti Goriska in Spodnje Štajersko. Razun tega pa začne zveza delovati tudi na drugem polji. Zaznamovati hoče vse nevarne klanke v širni slovenski domovini s tablicami, da se v bodoče s tem preprečijo možne nesreče. Ker pa odbor »Z. S. K.« sam ne zmore tega obširnega dela, prosi tem potom vse slovenske kolesarje in prijatelje kolesarskega športa, da mu gredo tudi pri ustanovitvi novih postaj in pri zaznamovanju nevarnih klanec rado- voljno na roko z nasveti, ktere naj blagovolijo doposlati zveznemu odboru v Ljubljani.

Ljutomer. Tukajšnja narodna društva so sklenila prirediti veliko Slomšekovo slavnost z godbo, petjem, govori, deklamacijami itd. Ta ljudska veselica se bode vršila na prostem dne 2. septembra t. l. Program se pravočasno naznani po časnikih in lepakih.

Politični shod in Slomšekova slavnost pri Sv. Marjeti ob Pesnici.

Napovedani dvojni zbor pri Sv. Marjeti ob Pesnici se je izvršil v nedeljo dne 15. jul. prav lepo in častno za Slovence ob Pesnici. Poslanec Robič je najprej poročal o splošnem političnem položaju. Vlada namerava razpustiti jeseni državni zbor. Sliši se, da hoče premeniti pravilnik državne zbornice, ni pa gotovo, ali po predlogu v zbornici ali s pomočjo § 14. Gotovo pa je, da se spremené jezikovne naredbe za Češko in Moravsko. Slovenskih poslancev namen ni, da bi Čehe ovirali ali jim pot kazali. Oni so bili vedno

naši zavezniki, ne bilo bi pametno, da bi jih odbili od sebe. Delati moramo na to, da se obnovi prejšnja državnozborna večina. Poslanec Robič je prepričan, da druga večina ni mogoča. Če se prejšnja večina ne najde, druge tudi ne bo.

Nato razpravlja poslanec o izstopu naših poslancev iz deželnega zbora. Obširneje govori o regulaciji Pesnice. Leta 1878. je dne 10. okt. kulturni odsek v deželnem zboru odbil načrt regulacije Pesnice; proti so govorili dr. Du-hatsch, Jul. Pfrimer in najhuje grof Wurm-brand; za načrt pa Slovenci: dr. Radaj, Kukovec in Herman. Vsi Nemci so bili proti, načrt je bil pokopan do leta 1896. Za leto 1899 je dežela privolila 15.500 gld. za regulacijo, toliko tudi država. Pa še tega niso porabili; le nek mostek so naredili blizu železnice na vzgornji Pesnici. Izgovarjajo se, da ni inženirjev, ni časa, da voda vse preplavi. Tako se skrbi za Slovence!! Poslanec je predlagal, naj se najprej odstranijo na Pesnici mlinci. Odkodnine niso prenapete.

Dalje še omeni imenovanja uradnikov, podeljevanja deželnih stipendij, vinogradniških posojil, podpiranja šulvereina in sploh vseh društev, ki delujejo v škodo Slovincem. Taki so naši Nemci. Samo za jeden zid ob Muri v Gradcu je dala dežela 66.000 gld., za Pesnico pa ubogih 5500, ki se še niso niti porabili.

Boj za samoupravo južnega Štajarja se je začel. Ne bojimo se ga, če smo složni. Če ostanemo složni, smo nepremagljivi. Vsak, kdor deluje proti slogi, pomaga le nasprotnikom. Vsem Slovincem pa velja klic: Ne vdajmo se.

Poročilo poslančeve je bilo vsprejeto z viharim odobravanjem. Izrekla se mu je zahvala in popolnostno zaupanje. Volilci so odobrili postopanje poslancev in navdušeno vsprejeli resolucijo: Proč od Gradca! Poleg te so še bile soglasno vsprejete resolucije: za hitrejšo regulacijo Pesnice, ki se pa naj prične pri iztoku v Dravo, ne pa pri izviru, potem protest proti morebitni proglasitvi nemškega kot državnega ali posredovalnega jezika s pomočjo § 14. — Po zaključenem političnem shodu se je vršila Slomšekova slavnost.

Z navdušenimi besedami nam je kaj lepo opisal Slomšekovo delovanje po geslu: Vse za vero, dom, cesarja! slavnostni govornik, č. gosp. kapelan Muršič. Veri in cerkvi je Slomšek posvetil vse svoje moči. Vera je prva; v verskem duhu je Slomšek deloval, pisal in govoril: tega duha najlepši spomeniki so: njegove pridige, njegovi molitveniki. Ta duh naj se vedno širi med nami. Za vero je Slomšek najbolj ljubil svoj narod prav po zgledu Kristusovem, ki je tudi najbolj ljubil judovski narod in pred vsem njemu prinesel vzveličavne nauke. Materinščine svoje Slomšek ni le spoštoval, nego se je tudi odločno pote- goval za nje pravico; pozabil tudi ni nem- skutarjev, povedal jim je, kaj zaslužijo naro- dovi Judeži, kakor še nikdo poprej. Veliko se je trudil, da bi olikal slovenski jezik; v ta namen je zložil veliko pesmij in spisal mnogo prekrasnih spisov. Posebnih zaslug si je pridobil za slov. šolstvo. Največja zasluga njegova pa je prestava sedeža lavantinskih škofov v Maribor in združitve južnostajarskih Slovincem v jedno celoto tudi v cerkvenem oziru. — Pa tudi za cesarja in za Avstrijo je vroče bilo srce Slomšekovo, kar je naj- sijajneje dokazal z besedo, s spisi in dejanjem. — Končno se govornik izrazi dve želji, naj bi na priprošnje Slomšekovo Bog blagoslovil slovenskega kmeta in naj bi Slovenci postajali vedno trdnější kristijani, narodnjaki in Avstrijci. Ko smo poslušalci to slovesno ob- ljubili, je med splošnim navdušenim pritje- vanjem končal svoj prelepi govor.

Sedaj nastopijo štirje gospodje ter nam zapojó nekaj prav krasnih pesmij. Oglasé se kmalu tudi domače pevke in pevci, dva mla- deniča pa nas navdušujeta z lepimi dekla- macijami.